

Nuoria mukaan toimintaan

Tanja Laatikainen

G-fest 24.9.2022

**Mitä sinulle tulee
mieleen sanaparista
"nuorten
vapaaehtoistoiminta"
Kerro 2-3 sanalla.**

Esityksen sisältö

- Nuoruudesta ja vapaaehtoistoiminnasta
- Nuori vapaaehtoisena: mitä huomioida?
- Millaiset vapaaehtoistehtävät kiinnostavat nuoria?
- Pohdintatehtävä

Nuoruudesta ja vapaaehtoistoiminnasta

Kuka on nuori?

- Suomen nuorisolain mukaan nuoria ovat kaikki alle 29-vuotiaat: [Nuorisolaki 1285/2016 - Sädökset alkuperäisinä - FINLEX®](#) (laki vuodelta 2016)
- YK:n mukaan nuoria ovat 15-24 -vuotiaat
- Murrosikä 12-15 vuotta (lähde: [12-15 v - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#))
- Keskinuoruus 16-18 vuotta (lähde: [15-18 v - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#))

Murrosikä (12-15 vuotta)

- Nuori haluaa löytää toimintaa, jonka arvoihin voi sitoutua.
- Moraaliset velvoitteet perustuvat ihmissuhteisiin, erityisesti kaverit ovat tärkeitä.

(Lähde: [12-15-vuotiaan ajattelun ja moraalin kehitys - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#))

Keskinuoruus (15-18 vuotta)

- Yhteiskunnallinen ajattelu kehittyy ja nuori alkaa hahmottaa asioita laajemmin.
- Moraaliajattelun kehittyminen vaatii harjoitusta, jota voi tarjota mm. järjestötoiminta.

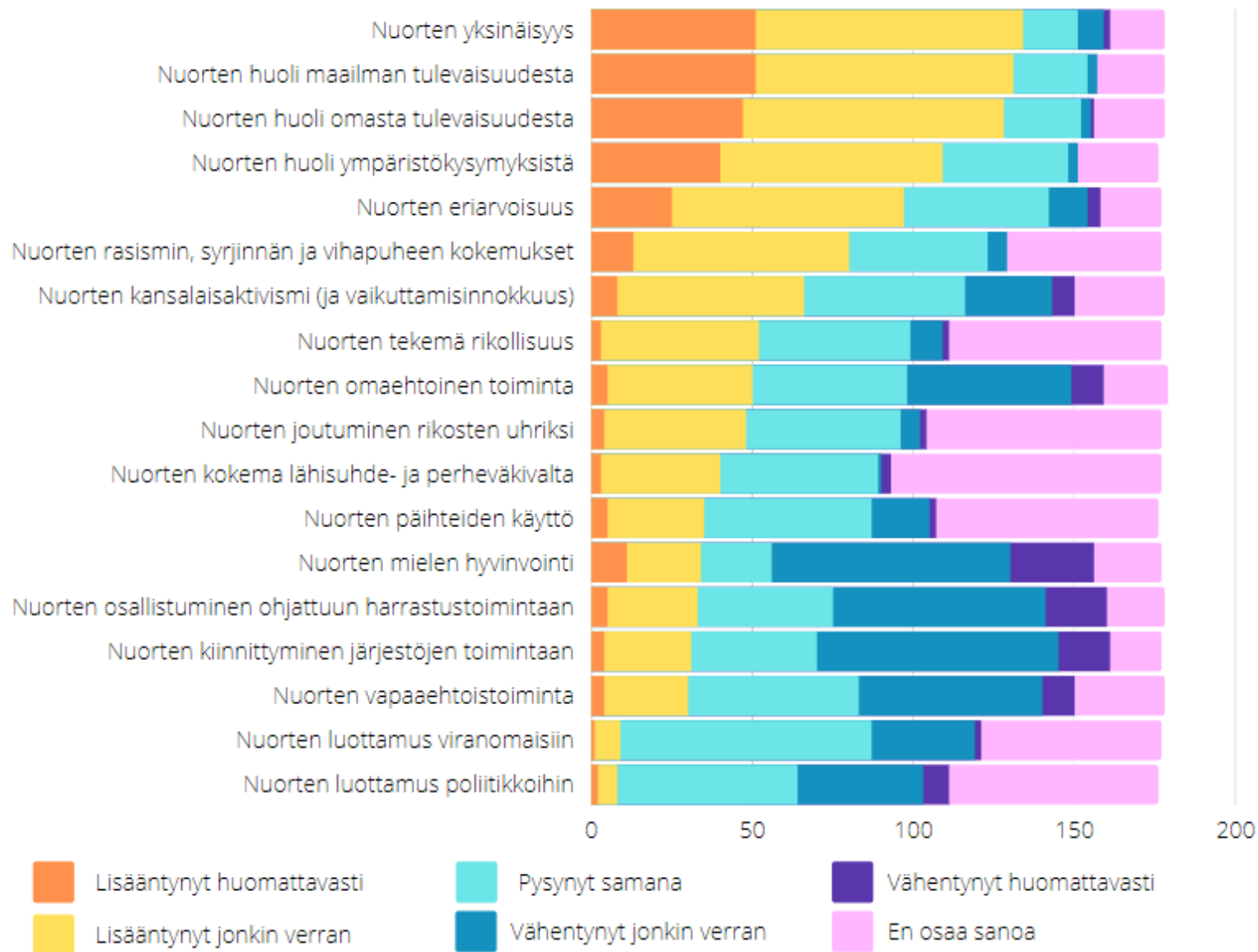
Lähde: [15-18-vuotiaan ajattelun ja moraalin kehitys - Mannerheimin Lastensuojeluliitto \(mll.fi\)](#)

Nuorisoalalla näkyvät ilmiöt

Lähde: Nuorisoalan järjestöt NYT! -julkaisu: [Julkaisut: Nuorisoalan järjestöt NYT! 2021 \(kuvat.fi\)](#), s. 26)

(Kysely touko-kesäkuussa 2021, 186 järjestötoimijaa vastasi)

Vapaaehtoisuus on keino osallisuuteen

- Yhteisöllisyys
- Oman paikan löytäminen
- Vastuun kantaminen
- Merkityksellisyyden kokeminen

Lisätietoa: [Etusivu - Nuoret ja osallisuus](#)

Mitä nuori saa harrastus- ja yhdistystoiminnasta?

Kysely toteutettu 2021, vastaajia 14939. Suurin osa vastaajista yläkoulun 8. ja 9. luokan opiskelijoita.

Päätulokset:

1. Onnistumisen kokemuksia
2. Oppii uutta tietoa
3. Uusia kavereita

Lähde: [Harrastus ja järjestötoiminnan merkitys nuorten elämässä](#). Osaamiskeskus Kentauri, 2022. s.7.

Miksi nuori lähtee mukaan toimintaan?

**Hyöty
tulevaisuudelle**

(taidot,
vastuullisuus,
ongelmanratkaisu
jne.)

**Ansioluettelon
täyttäminen**

**Samaistuminen ja
itseidentifioitumi-
nen**

Lähde: [Vapaaehtoistoiminta näkyväksi ja helposti lähestyttäväksi – Kansalaisareena](#)

Nuorten harrastukset tyypeittäin (N= 14 939, 2021)

- Urheiluseura tai liikuntajärjestö 52%
- Nuorten harrastusjärjestö (partio, 4 h jne.) 24%
- Vertaistuki, potilas tai vammajärjestö 2 %
- En ole osallistunut minkään ryhmän toimintaan 25 %

Lähde: [Harrastus ja järjestötoiminnan merkitys nuorten elämässä](#). Osaamiskeskus Kentauri, 2022. s.7.

Miksi nuori ei osallistu vapaaehtoistoimintaan?

- 45 % ei ole aikaa
- 27 % ei ole pyydetty mukaan
- 18 % ei tiedä, miten pääsisi mukaan

Kansalaisareenan tutkimuksen (2018) otos 1000 15-24 vuotiasta henkilöä.
Virhemarginaali +/-3 %.

Lähde: [Nuorten tekemä vapaaehtoistyö Suomessa 2018](#)

Nuori vapaaehtoisena: mitä huomioida?

Ensikontakti ratkaisee

- Ota nuori ilolla vastaan ja toivota hänet tervetulleeksi.
- Yhteydenotto saattaa tuntua nuoresta jännittävältä, ole kannustava.

Lähde: [Nuorten vapaaehtoistoiminnan ABC - Kansalaisareena](#)

Reagoi yhteydenottoon nopeasti

- Innostus saattaa lopahtaa, jos nuori ei saa heti jotain tekemistä.
- Olisiko esim. jotain pop up -tekemistä jossain tapahtumassa?

Nuorissa on monenlaisia persoonia

- Nuorten ovat keskenään erilaisia, aivan kuten aikuisetkin.
- Käytä riittävästi aikaa tutustumiseen.

Lähde: [Nuorten vapaaehtoistoiminnan ABC - Kansalaisareena](#)

Varmista, että tehtävä on selkeä

- Nuorten kohdalla korostuu ohjaamisen tärkeys.
- Varmista, että nuori tietää aina mitä hänen tulee tehdä.
- Mitä ja missä tapahtuu seuraavaksi?

Nuorilla on paljon hienoja taitoja

- Auta nuorta kertomaan omista taidoistaan. (esim. digiosaaminen)
- Nuorelle taidot saattavat olla itsestään selviä, mutta kullanarvoisia yhdistykselle.

Ole läsnä vapaaehtoistyön aikana

- Huomioi, kehu ja kannusta
- Muista aina kiittää vapaaehtoistyön loppuksi.
- Reagoi ja tue ongelmatilanteissa. Kannusta nuorta ottamaan rohkeasti esille mahdollisia ongelmia.

Lähde: [Nuorten vapaaehtoistoiminnan ABC - Kansalaisareena](#)

Vapaaehtoistyön pitää olla mukavaa

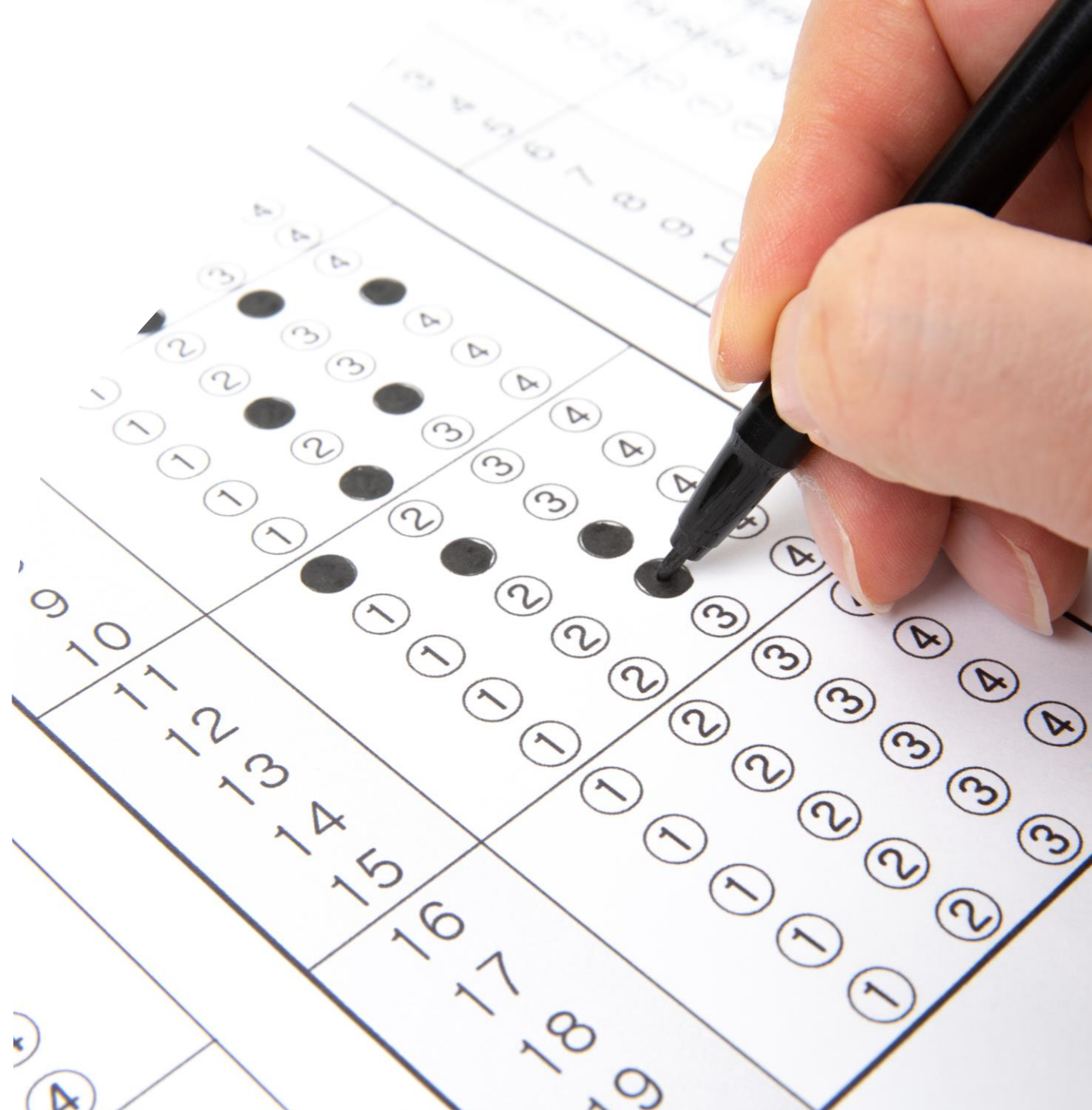
- Nuoren (ja vanhemmankin) innostus loppahtaa ennen pitkää, jos toiminta ei ole mukavaa.

Kokeilut kuuluvat nuoruuteen

- Nuori saattaa muuttaa mieltään ja mennä vapaaehtoiseksi muualle.
- Älä lannistu, vaikka nuori ei päädy vapaaehtoiseksi teille.

Lähde: [Nuorten vapaaehtoistoiminnan ABC - Kansalaisareena](#)

Hyviä käytäntöjä

- Vakuutusturva kannattaa tarkistaa. Tarkista vakuutusyhtiöstä onko vakuutuksissa ikärajoja.
- Huoltajille kannattaa kertoa vapaaehtoistyöstä, vaikka yksiselitteistä lupaa ei vaadita.

Lähde: [Voivatko alaikäiset tehdä vapaaehtoistyötä? - Kansalaisareena](#)

Hyviä käytäntöjä

- Varmista, että nuorella on selkeä yhteyshenkilö, jos tulee pulmia.
- Jos otatte kuvia, tehkää kirjallinen kuvauslupa (nuoren ja alaikäisen nuoren huoltajan allekirjoitus).

Lähde: [Laki ja vastuukysymykset alaikäisten vapaaehtoistoiminnassa - Kansalaisareena](#)

Tee osallistumisesta nuorelle helppoa

- Tarjoa kertaluonteisia tehtäviä
- Korvaa matkakulut
- Järjestä tutustumistilaisuuksia
- Kerro selkeästi, jos toiminta ei vaadi tiettyä ikää.
- Tarjoa helppoja osallistumismahdollisuuksia, jos se on mahdollista tehtävän kannalta.
- Ole helposti tavoitettavissa nuorten suosimilla välineillä (Esim. WhatsApp).

Lähde: [Nuorten vapaaehtoistoiminnan esteitä ja ratkaisuja - Kansalaisareena](#)

Millaiset vapaaehtoiset kiinnostavat nuoria?

Nuoria houkuttelee mukaan toimintaan

- Halu auttaa ja tehdä merkityksellisiä asioita
- Mielenkiintoiset tehtävät
- Keino saada kokemusta työnhakua jne. varten
- Oppiminen ja uusien asioiden kokeileminen
- Mahdollisuus saada vapaaehtoistyöstä kurssisuoritus esim. ammattiopinnoissa tai lukiossa.

Lähde: [Mikä motivoi nuoria mukaan vapaaehtoistoimintaan? – Kansalaisareena](#)

Millaista vapaaehtoistyötä haluaisit tehdä?

Keliakialiiton 13-15-vuotiaiden leiriläisten vastauksia (8/2022):

- kerhon pitäjä (3), isonen leirillä, Au pairina / muuten lasten kanssa toimiminen
- apulaisena leirillä, tapahtumien järjestäjä, sopeutumisvalmennuksien järkkääminen
- gluteeniton leivonta ohjaus, leivontapäivä, leivontaa
- Lastenvahti, lasten vahtiminen
- vertaistuki
- Ikäihmiset
- lemmikkien hoito

Pohdintatehtävä

- Millaisia vapaaehtoistehtäviä meidän yhdistyksessä voisi olla nuorille?
- Mistä voisimme tavoittaa nuoria?

Kiitos!

Mitä otat mukaasi
tästä työpajasta?
Kerro 2-3 sanalla.

Lähteitä:

Nuorten vapaaehtoistyön käsikirja:

[Nuorten vapaaehtoistyön käsikirja – Kansalaisareena](#)

Nuori vapaaehtoinen luottamustoimessa –blogi:

[Nuori vapaaehtoistoiminnan luottamustoimessa – Kansalaisareena](#)

Vapaaehtoistoiminta näkyväksi ja helposti lähestyttäväksi –blogi:

[Vapaaehtoistoiminta näkyväksi ja helposti lähestyttäväksi – Kansalaisareena](#)

Nuorisoalan järjestöt NYT! –julkaisu:

[Julkaisut: Nuorisoalan järjestöt NYT! 2021 \(kuvat.fi\)](#)

[Nuorten osallisuudesta elinvoimaa \(nuoretjaosallisuus.fi\)](#)

[Harrastus ja järjestötoiminnan merkitys nuorten elämässä](#)

JEP- nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta- hanke/Kansalaisareena (2021-2023):

[JEP – Nuorten näköinen vapaaehtoistoiminta - Kansalaisareena](#)

Keliakialiitto

Kiitos mielenkiinnosta! Kysyttävää?
tanja.laatikainen@keliakialiitto.fi

keliakialiitto.fi